

Çinicilik ile yüzük kolye ve benzeri süs eşyaları üstüne çini taşının işlenmesi faaliyetinin esnaf muaflığı kapsamında olup olmadığı

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.16.16.01-120[ÖZG-15-54]-39
Tarih	23.02.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BURSA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Grup Müdürlüğü

Sayı : 17192610-120[ÖZG-15-54]-39

23/02/2016

Konu : Çinicilik ile yüzük kolye ve benzeri süs eşyaları üstüne çini taşının işlenmesi faaliyetinin esnaf muaflığı kapsamında olup olmadığı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; hediyeelik eşya satışı faaliyetinden dolayı 01.02.2015 tarihinden itibaren İznik Vergi Dairesi Müdürlüğünün basit usulde mükellefi olduğunuz, esnaf vergi muafiyeti belgesi almak üzere vergi dairesine 17.06.2015 tarihli dilekçe ile başvurmanız üzerine düzenlenen 25.06.2015 tarihli yoklama fişi ile tabak, vazo, süs eşyası ve takı satışının yapıldığı tespit edildiğinden, esnaf vergi muafiyeti belgesinin verilmediği belirtilerek, kendi el emeğinizle gerçekleştirdiğiniz çini üretimi ile yüzük ve kolye gibi süs eşyaları üzerine çini taşının işlenmesi faaliyetiniz nedeniyle, esnaf muaflığından yararlanıp yararlanamayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde vergiden muaf esnafa ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, kimlerin esnaf muaflığından faydalanacakları da maddede bentler halinde sayılmıştır.

Aynı maddenin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinde, "*Bu Kanunun 47 nci maddesinde yazılı şartları haiz olanlardan kendi ürettikleri ürünleri satanlara münhasır olmak üzere el dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkçılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar;*" hükmü yer almakta olup, maddenin mülga ikinci fıkrasından sonra gelen üçüncü fıkrasında, ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısı ile gerçek usulde Gelir Vergisine tâbi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanların esnaf muaflığından faydalanamayacakları açıklanmıştır.

Söz konusu maddenin 7 nci fıkrasında ise, "*Esnaf muaflığına ilişkin şartları taşıyanlara talepleri halinde vergi dairesince Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi verilir. Bu belgenin şekil ve muhtevasının tayin ve tespiti ile iptali ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.*" hükmüne yer verilmiş olup, maddenin son fıkrasında "*Bu muaflığın Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle kesilen vergiye şümulü yoktur.*" denilmiştir.

Konu ile ilgili olarak yayımlanan 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "2.2. Geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olduğu ve kaybolmaya yüz tuttuğu belirlenen meslek kollarında faaliyette bulunanlarla ilgili esnaf muaflığının kapsamı" başlıklı bölümünde;

" *Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına 6322 sayılı Kanunla eklenen (8) numaralı bent hükmü uyarınca;*

El dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkçılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar esnaf muaflığından yararlanacaklardır.

Anılan meslek kollarında faaliyette bulunanların söz konusu muafiyetten yararlanabilmeleri için Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı basit usule tabi olmanın genel şartlarını topluca taşımaları ve münhasıran kendi ürettikleri ürünleri satmak suretiyle faaliyette bulunmaları gerekmektedir.

Öte yandan, söz konusu meslek kollarında; devamlı veya arızı olarak, işyeri açılarak, motorlu araç kullanılarak, yardımcı işçi veya çırak çalıştırılarak faaliyette bulunulması muafiyetten yararlanmaya engel teşkil etmeyecektir.

Ancak, söz konusu meslek kollarında aşağıdaki şekilde faaliyette bulunulması halinde ise muafiyetten yararlanılması mümkün değildir:

-Ticari işletmelere ait malları mutaat olarak veya belli aralıklarla satanlar ile kendi ürettikleri ürünlerle birlikte başkalarına ait ürünleri de satanlar,

-Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine bağıllık arz edecek şekilde faaliyette bulunanlar,

-Ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısıyla gerçek usulde gelir vergisine tâbi olanlar."
açıklamasına yer verilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 8 numaralı bendi ile getirilen muafiyet hükmü ile geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunan küçük esnafın korunması amaçlanmıştır.

Dolayısıyla yapılan faaliyetin;

-Seri üretime imkan sağlayacak şekilde ticari bir organizasyon içinde yapılması,

-Sanayi tipi makine ve aletler kullanılarak yürütülmesi,

-Üretimin işçi ve usta vasıtasıyla yapılması (mesleğin devamı veya zorunlu nedenlerle işinde yardımcı işçi ve çırak kullanılması hariç),

-Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapılması,

hallerinde, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 8 numaralı bendinde yer alan muafiyet hükmünden faydalanılamayacaktır.

Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 8 numaralı bendi ile getirilen muafiyet hükmünden yararlanmak için, söz konusu bentte yer alan ürünlerin münhasıran kendileri tarafından üretilip satılması gerekmektedir. Üretim aşamasında üreticinin kendisinde olmayan komşu üreticilere veya esnaflara ait alet veya edevatları kullanması, yaptığı ürünlere çeşitli metal ve aksesuarlar ilave etmesi mümkün bulunmaktadır. Diğer bir ifade ile her çini üreticisinin her türlü alet ve edevatla her türlü ekipmanı bir arada bulundurmaması bu kişinin çinicilik yapmadığı anlamını doğurmamaktadır.

Diğer taraftan İznik Vergi Dairesi tarafından hakkınızda düzenlenen 02.10.2015 tarihli yoklama fişinin tetkikinden; iş yerinizin 10 metrekare olduğu, çini üretiminde kullanılan tabak, karo, vazo ve süs eşyalarının ham maddesinin ve takıların metal kısımları ile karoların çerçevelerinin dışarıdan temin edildiği, temin edilen ürünlerin zımparalanması, desen basılması, desenin çizimi, boyanması ve sırlanmasının kendiniz tarafından yapıldığı, çini fırınının olmadığı, çinilerin kiralanan fırınlarda pişirildiği, gerekirse aparatlandığı, sanayi tipi herhangi bir makinenin bulunmadığı, kendinizden başka çalışanın olmadığı, iş yerinde bulunan tüm ürünlerin kendiniz tarafından üretildiği, çini dışında başka bir ürün veya kendinizin üretmediği ürün satışının olmadığı anlaşılmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, söz konusu faaliyetinizden dolayı Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı basit usule tabi olmanın genel şartlarını topluca taşımanız, sadece kendinizce üretilen çinileri satmanız halinde, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 8

numaralı bendi uyarınca esnaf muaflığı kapsamında değerlendirilmeniz mümkün bulunmaktadır. Söz konusu ürünlerin hammaddesinin dışarıdan temin etmeniz veya üretim aşamasında başka üreticilerden alet veya ekipman yardımı veya desteği almanız muafiyetin uygulanmasına engel teşkil etmemektedir.

Ancak, faaliyetinizde gümüş, altın ve zümrüt gibi kıymetli maden, değerli ya da yarı değerli taşlar kullanılması, kendi ürettiğiniz çiniler yanında başkalarına ait çinilerin veya diğer emtiaların da satışının yapılması hallerinde esnaf muaflığından yararlanamayacağınız tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026